

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Naša kmetijska šola.

Za ustanovitev obljubljenega nam kmetijske šole se vrše resne priprave. Da bo služila svojemu namenu, treba je v prvi vrsti pogojev za njen primeren, dober razvoj. Danes uspevajo kaj dobro le taki kmetijski zavodi, ki razpolagajo z velikimi sredstvi. Recimo, da v najugodnejšem slučaju štajerski deželni odbor tu ne bo vsaj bolj neumestno varčljiv, nego je pri drugih takih deželnih zavodih, vendar bi to še ne bilo vse, kar je potrebno, da nove šole ne bo primerjati s hirajočim detetom, kojega tudi najboljši zdravniki na noge spraviti ne morejo.

Odločilne važnosti je kraj, kjer se ustanovi tak zavod. V tem oziru se pa utegne grešiti najprej in najbolj na škodo splošnosti. Saj čujemo razne vesti iz raznih krajev, kje ima biti naša kmetijska šola; seveda končno vsaka vas na Spodnjem Štajerskem bi jo rada imela. Te besede naj veljajo našemu razumnstvu, ki jih naj uvažuje, ako mu je dobro delo za splošnost glavna stvar. Ne bodimo tesnosrčni, ker je vendar pomisliti, da šola ni namenjena eni vasi ali enemu okraju, ampak ona ima služiti kmetijsko-gospodarskim težnjam celega južnega Štajerskega. Tu je več krajev, ki bi bili primerni kot sedež za kmetijsko gospodarski zavod, toda šola bode pa za zdaj le ena, in zato je treba odbrati od vseh takih krajev istega, ki bode najboljši služil kot podlaga bodočemu razvoju našega kmetijskega šolstva. Ne gre se torej niti za Šoštanj, niti za Sv. Jurij ob juž. žel., niti za Šmarje pri Jelšah itd., ali za prebivalce teh krajev v ožjem pomenu besede, ampak tu se gre za povzdigo, razvoj in procvit spodnještajerskega kmetijstva in našega gospodarstva v celoti.

Kdo pa naj v tem odloča? Ista pravica, ki jo bo imel n. pr. šoštanjski, šentjurski ali šmarški kmetovalec do bodoče kmetijske šole, gre pač tudi kmetovalcem vseh drugih krajev na Spodnjem Štajerskem brez izjeme, od Mure pa do Save in Sotle. Smešno torej, da se nahajajo vendar ljudje celo v krogih razumnštva, ki si prisvajajo nekake privilegije, predpravice, potiskajoč koristi splošnosti za koristi posameznikov. Ko so se naši gospodje poslanci potegovali za kmetijsko šolo, zahtevali so jo za Spodnje Štajersko v splošnem, a ne za čisto gotov kraj posebej, ker bi je sicer sploh ne bili dobili; naravno. —

Danes se še ne vé, kakšna podlaga se naj da novi kmetijski šoli. Ugibajo razno, a pravo bodo pogodili, če uvažujejo potrebe vseh panog kmetijstva na Spodnjem Štajerskem. To vendar ne bo specijalna šola za to ali ono kmetijsko stroko; tudi se ne bodo mladeniči pripravljali za uradniške poklice na raznih veleposestvih in grajščinah, ampak podaje naj se jim temeljno znanje, ki je potrebno za umno gospodarjenje na naših kmetijskih posestvih, vendar vse nekako zaokroženo in v taki celoti, kakor odgovarja resničnim potrebam našega kmetijstva.

Kdor zahteva, da se bodoči naš kmetovalec naj uči na tej šoli le živinoreje, travništva, mlekarstva, morebiti še nekaj poljedelstva, češ drugi predmeti, kakor vinogradništvo, kletarstvo, sadjarstvo itd. gojijo se na drugih deželnih zavodih tako temeljito, da je nepotrebno sprejemati jih v učni načrt slovenske kmetijske šole, ta ne pozna naših teženj in osobito ne vé, da bi takšen pouk bil neceloten, nekaka raztrgana mreža, kar bi se silno maščevalo nad nami prej ali slej. Razne panoge kmetijstva so v tesni medsebojni zvezi, one

se medsebojno podpirajo in spolnujejo, in to naravno razmerje naj se gojencem praktičnih kmetijskih šol vcepi v meso in kri ter se jim naj sploh pokaže, kako naj te razne panoge hodijo druga poleg druge in se umno spajajo, da se doseže čim večji gospodarski vspeh, torej nikakor ne kaže prirojiti pouka enostranske, ker so potrebe našega kmetijskega gospodarstva mnogostranske. Naša dežela je rodovitna, v njej so zastopane vse najvažnejše panoge kmetijstva, a od kmetovalca vspričo današnjih okolištin pač ni zahtevati, da absolvirar celo vrsto kmetijskih šol, da si povsod nekaj pridobi, kar potrebuje za svoje razmere. Ako se to uvaževalo ne bo, primerjamo lahko že zdaj bodočo kmetijsko šolo mrtvemu novorojenčku . . . .

Da se pa šoli more dati zdrava, zgoraj označena podlaga, odločati bodo morali strokovnjaki in še drugi organi popolnoma nepristranski, upoštevajoč potrebe vsega Spodnjega Štajerskega. Vsaj tu proč z vsakovršno „protekcijo“; osebni, krajevni interesi naj se ne uvažujejo na škodo splošnim, deželnim interesom našega kmetijstva, zamera gor ali dol; kdor ima besedo, ravnaj pošteno in po svojem prepričanju v dobrem smislu za splošnost, napram koji je odgovoren za tozadevni čin.

Kakor že zgoraj navedeno, nimajo še niti pičice učnega načrta za našo kmetijsko šolo. Dokler pa tega ni, čemu bi hodila posebna komisija in si ogledavala razna posestva, ki bi bila uporabna za novi zavod in bi se najprimernejše zemljišče nakupilo. Ali bi ne bilo to čisto narobe? Najprej natančno izdelani učni načrt, ki se vsestranski prilagodi spodnještajerskim kmetijsko-gospodarskim razmeram in potrebam, ta načrt naj vsak ud komisije dobro prouči in se vsaj tudi v iz-

LISTEK.

Vabilo k slavnosti,

ki se bo vršila povodom blagoslovljenja nove brizgalne prostovoljne požarne brambe v Hotinjivasi pri Mariboru dne 27. avgusta t. l.

Kje je Hotinja vas? Vprašuješ me na glas.
Obišči in oglej si jo, ne bo ti žal za čas!
Najdes jo dve uri južno Maribora,
Pol ure pa zapadno je Pohorje najbližja gora.

Tje pelješ lahko se ali greš pa peš,
Šaj cesta lepa je, koderkoli greš;
Če pripelješ se iz Ptuja ali Maribora,
Ne potrebuje pri vozu niti se zavora.

Vas je okrogla ko zemeljska obla,
V Štajerski komaj bi taka se dob'la;
Ribnik, pašnik, skupni zelenjadni vrt,
S hišami okrog obdan je in zaprt.

V ribniku veselo ribe in goske plavajo,
Po trati pa otroci poskočni se igravajo,
V vrtu rožice in razno zelje se goji,
A sred' vasi kapela in gasilna shramba stoji.

V tej vasi se obeta velika nam slavnost,
H kateri pričakuje premnog se cenjen gost:
Brizgalno nove bo blagoslovil srečenik,
Za majhno to vasico pač praznik res velik.

Brizgalna je izvrstna, brez napak,
Da nehote se čuditi ji mora vsak,
Veljala je seveda kron mnogo sto in sto,
Ki revna jih vasica bi zmogala težko.

Polovico vse vsote dal je deželni odbor,
Tudi daru okrajnega zastopa se čudimo skor',
Zavarovalnice: dunajska, graška in Slavija banka,
Pokrile vsoto so precej, ki nam še manjka.

Pri stavbi pomagali so občani z veseljem zares,
Od sosedov, račke in slivniške graščine daro-
van je les,
Pa tudi cement, apno, pesek in opeko
Vozili zastonj so od blizu in daleko.

Požarni stolp je tudi že postavljen,
Gasilcev vrli trop pa vedno je pripravljen,
Če ogenj kje izbruhne, skrbno gasiti
In bližnjemu z brizgalno na pomoč priti.

Požarna bramba je torej ustanovljena,
Brizgalna nova bo kmalu blagoslovljena,
Zato pa vsak naj se potruži,
Naj z nami veseliti se ne zamudi!

Bog obvaruj nas in sveti Florijan,
Ognja časnega in tudi onstran,
Da pridemo enkrat srečno v nebesa,
Kjer veselili se bomo brez konca in slovesa!

Zložil Anton Lobnik, velepos. v Orehovivasi.

„Dohtar“.

Spisal V. K.

(Konec.)

Peroliznik se je začel rediti. Ko je mislil, da je zadosti postaven, se je namenil, da gre Paparelo zasnuti. Nekega popoldne se je oblekel praznično in krenil v hišico očeta Kračarja. Saj mu ni bilo treba daleč hoditi. Stanoval je namreč pri mesarjevem sosedu Pikiču, ki pa Kračarja zaradi pravde ni mogel videti niti s krajem očesa.

Korajžno je stopil „dohtar“ pred očeta svoje izvoljenke, se priklonil, se odkašljal in začel slovesno, z zamolklim glasom:

„Dober dan, gospod Kračar, e, gospod Kračar, dober dan!“

„Bog daj!“ je zagodrnjal začudeno mesar, ki je sedel sam za mizo pri telečji pečenki. „Kaj pa je, ali so vas poslali kot birača pome?“ „O ne“, je odgovoril hitro Peroliznik, ki je slastno užival prijetni vonj Kračarjevega kosila. „O ne, ampak čisto narobe. Namreč — hm, hm . . .“

Pisarja je začelo nekaj tiščati v grlu, popravljal si je ovratnik in je plaho pogledal Kračarja. — Ko je videl, da možakar mirno zveči svoj kos, se je zopet ohrabril in iz nova povzdignil svoj tenor:

„Častiti gospod Kračar! Vaše blagorodje je menda že opazilo, da ljubim vašo hčerko —“

vlečku objavi, potem še-le pride vse drugo. Drži kravo za roge, ne za rep.

Nehote se spominjam nekega bogatega vinočrca, ki je bil velik „mazač“ (pančar), kakor se je pozneje dognalo. Zgradivši si novo veliko klet s precejšnjimi žrtvami se še-le spomni nesreče, da je pozabil v bližini najprej najti dober studenec, ki bi mu dajal potrebno množino vode za njegove kletarske manipulacije. Ves nesrečen vzklikne, a prepoznano: „Kako vendar se bojo moji zvesti odjemalci mogli privaditi tako hitro naravnemu vinu!“

Ravno tako važna, kakor je važna ustanovitev bodoče naše kmetijske šole za naša gospodarska stremeljenja v obče, bo imenovanje učnih strokovnih moči za šolo. Kandidatov se ne manjka, in ker je med njimi tudi par „rojenih pretežejev“, bode volitev menda prav lahka; ali pa bode ta volitev za splošnost tudi srečna?

Dopisi.

Iz Hotinje vasi pri Mariboru. Malo, zelo malo se je čulo do zdaj iz Hotinje vasi in nje posestrime Orehove vasi! Kaj je bilo vzrok temu? Obe vasi ste spali spanje provičnega, ker tako je ukazal naš nekdanj vse-mogočni Peter, kateri pa zdaj sameva in se mu toži po nekdanj zlatih časih. Vasi ste se iztrgali iz nemčurskih okov ter dihate zdaj prosto veselo življenje, katero se posebno kaže v nedeljo popoldne, če ima kdo priliko obiskati Hotinjo vas. Zberejo se na trobente glas vrli orehovski in hotinjski fantje okrog nove lepe shrambe gasilnega orodja, vadijo se urno obračati in korakati, ter delajo na slovensko poveljevanje spretne vaje z novo brizgalno, ki so jo dobili ravno pred kratkim s pomočjo deželnega odbora v svoje roke. Spet zakličie trobente glas in isti korenjaki se okinčajo s tamburicami in slišijo se krasne slovenske in tudi hrvatske narodne pesmi, katere spremljajo celo s svojimi ubranimi glasovi. Tako se vrsti to narodno mladeniško življenje in starejši možje, ki so začetkom zmigavali z rameni, se čudijo zdaj temu preobratu in z zadovoljstvom gledajo na vrle fante, ki namesti popivanja in zapravljanja po krčmah si prihranijo marsikateri krajcar in se pri tem pošteno in veselo zabavajo.

Za danes naj še omenimo, da se bo vršila v nedeljo, dne 27. t. m. velika ljudska slavnost, pri kateri se bo nova brizgalna blagoslovila. Natančnejši vzpored priobčimo prihodnjic.

„Kaj?“ se je zavzel mesar za mizo. „Prav nič nisem opazil, prav nič! Še to! Saj ima človek tako zadosti dela! Ljubite jo, kolikor jo hočete, jaz in nihče vam tega ne more braniti. — Pa kaj je meni vse to mar?“

„Dovolite, oprostite, cenjeni gospod! Gospod Kračar — prišel je odločilni trenutek mojega življenja, hm, mojega življenja.“

„Kaj pa želite pravzaprav?“ je vprašal iznenadeni mesar pisarja, ki je gugal v hudi zadregi.

„Gospod — odločilni trenutek mojega življenja in prosim vas za roko vaše gospodične hčerke!“ — Peroliznik se je oddehnil.

„Kaj?“ je zakričal Kračar, da se je snubač prestrašen umaknil par korakov nazaj. „Koliko pa imate plače?“

„Zdaj trideset goldinarjev na mesec“, je bil ponižni odgovor.

„In s tem hočete dobiti moje deklet? Lep zet, res! Z Bogom!“

Ubogi „dohtar“ sam ni vedel, kako je prišel vun. Zvečer pa je ves žalosten zopet potegnil v papir zavito večerjo po vrvi skozi okno navzgor in ginjen gledal za Paparelo, ki mu je ostala navzlic vsem zaprekam zvesta. Nocoj mu je bila podarila kos gnjati. Meso je bilo jako osoljeno. Obžalovanja vrednega „dohtarja“ jo mučila huda žeja in še hujša nesrečna ljubezen.

Oplotnica. (Občinske volitve) dne 31. julija so za Slovence neugodno izpadle, kakor je že znano, in smo le v drugem razredu zmagali s svojimi kandidati, dasiravno smo zanesljivo upali tudi v tretjem razredu prodreti, kakor smo že prej dvakrat, a ni se dalo in sicer iz raznih vzrokov. Prvi je že bil gotovo nezanesljivost naših volilcev, koji se ali doma ostali ali so celo z nasprotniki volili. To je storil župan ugovske občine Al. Leskovar, kateri je 8. febr. t. l. zatrjeval očitno v svoji hiši, da je Slovenec in da so v njegovi občini sami Slovenci. Svojemu g. župniku se je drznil reči, naj se altarja drži in je bil zato od ptujske golazni pohvaljen kakor poštenjak od nog do glave, kar je zdaj očitno pokazal, ker je še druge pregovoril, da so naše najhujše nasprotnike volili. Kadar bomo same take Slovence imeli, bodo Nemci na naših grobovih smrtno pesem veselo peli, da jih zdaj v njih nakanah več ne motimo.

Drugi vzrok našega propada bil je pa tudi semenj, ki se je tisti dan obhajal v Konjicah in slavnost sv. birmе v Zrečah. Omahljivci so našli vzrok, da so šli na sejem ali k birni s svojimi otroci. Pravi vzrok seveda to ni bil, ker volilci iz Slakove, koji spadajo pod zreški zvon, so toliko politično izobraženi, da so skoro do zadnjega moža prišli na volišče.

Poglavitni vzrok našega propada je bila grda agitacija naših nasprotnikov doma in po celem Pohorju. Razun policaja so še po trije in štirje hodili od hiše do hiše in so nevedne begali in motili z velikimi plačili, ki jih čakajo, ako župnikova stranka zmagaja. Spoznali so, da je nevarnost vojsko zgubiti, zato so dali v duhu ptujskega „Štajerca“ posebne lepake natisniti, in so tiste med drugo božjo službo dne 30. julija dali povsod v Oplotnici in drugih vaseh nabiti. Klicali so volilce na pomoč, kakor bi cela fara gorela in sicer s samo neresnico tako-le: „Častiti volilci občinskega odbora v Oplotnici! Ponedeljek 31. julija t. l. se bode v Oplotnici volitva v občinski odbor vršila. Volilci, odprite si pri tej priložnosti vaše oči in berite plačilne potrdile od davkarije, katere so pred kratkim došle od c. kr. namestnije in po katerih se razvidi, da ste vi organista plačali — in zdaj se še od Vas zopet zahteva plačilo. Kje je denar? In vse, kateri se moramo z velikim plačilom boriti — imenujejo naši klerikalci „nemčurje“. Nam pa ni tukaj za jezik (špraho), ampak za denarni klerikalni žakelj, v katerega se ne more nikolj dovolj denarja nasuti. Vzamite si izgled od Ugovčanov, kateri so svojemu župniku namignili, kam da sliši; — ne mislite, da kateri župnik tak drage stopinje zastonj naredi.

Oboje je šel gasit v gostilnico „K zlatemu lisjaku“. Tam je tiho čepel v prvi sobi in poslušal pogovor trških mogočnejev v drugi, lepši sobi. Menili so se o godbi. Naenkrat se je Peroliznik zganil. Stari Kračar je namreč pravkar izjavil, da mu ni noben instrument — izrekel je mož to besedo: „štrment“ — tako zopern kakor flavta. „Dohtarju“ je pa šinila dobra misel v glavo.

Že drugi teden je imel flavto, kupljeno na obroke. Kadar je prišel popoldne iz pisarnice domov, je vselej odprl okno in začel pisati na vse pretege. Učil se je vedno ene: „Al' me boš kej rada 'mela...“

To sviranje je bilo res strašansko, „dohtar“ je zavijal na grozovite načine. V bližini so tulili vsi psi, tiščeeč rep med noge. V štirinajstih dneh ni bilo čutiti nobene podgane več v tem kraju; preselile so se vse na drugi konec trga.

Oče Kračar so besneli od jeze. Od šestih do sedmih so morali poslušati strašno piskanje, prej niso mogli od doma. Zlasti jih je srdilo, ker je gonil „dohtar“ vedno eno in ker so oča sicer nosili res belo (mesarsko) suktnjo, nikoli svoje žive dni pa ne „sabljice prepašane, puške pa nabasane.“ Po pravici so torej sumili, da jih ima Peroliznik grdo za norea. Pikič, gospodar „dohtarjevega“ stanovanja pa je bil gluh. In njega niso mogli oča naprositi,

Naša stara župnijska cerkev, v kateri smo večidel vsi krščeni bili in kateri smo takorekoč vzrastli, se je po ukazu okrajnega glavarstva zapreti morala, ter hočejo menda z njo kaj enakega storiti, kakor s cerkvijo sv. Miklavža, katero je župnik podreti mislil. Tako bi se pa mogla ta nova „kot župnijska cerkev“ prevzeti in kaj nas potem pričaka, ve vsak od nas. Torej vsi volilci, kateri Vas davek zadene, pozor!“

Dva služabnika (delavca) stolarne, žid Jožef Kraus in Fr. Graf, sta lepake pribijala in g. Ed. Hafenrichter se je v kočiji peljal iz Oplotnice v Čadram se prepričati, če se je to zgodilo ali ne, med tem ko se niti na sv. dan v cerkev ne pripelja, dasiravno trdi, da je katoličan.

Resnica pa je, da ni ena beseda na tem oklicu resnična. Kakor se je v cerkvi omenilo faranom, je c. kr. okrajno glavarstvo 27. junija 1905 potrdilo, da je bila v Čadramu brnja za cerkovnika odkupljena, ne pa za orglarja, ker zadnja ni bila imenovana. Resnica je dalje, da je čadramski g. župnik od l. 1895 do 1899 novo krasno cerkev pozidal in za njeno stavbo vse svoje premoženje potrosil. Zadnja štiri leta postavil je še prav lepo novo župnišče na lastne stroške za 20.000 K. Ker se ni občina zavezala kaj plačati, se tudi po nobeni postavi k temu ne more siliti.

Med volitvijo bila sta najhujša naša nasprotnika za reditelja zunaj postavljena. F. Jonke starejši in A. Obril sta z drugimi zaničevala naše volilce, zadnji še g. župnika. Našim volilcem se je pa žugalo z zaporom, ako so kaj govorili. Z nasprotniki je zopet volil nadučitelj A. Brumen. Pri takih nezaljšanih in nepostavnih agitacijah smo dobili 86 glasov, nasprotniki pa nad sto. Slovenci smo pritožbo vložili, ker to menda vendar ni postavno, z očitno neresnico zmagati.

Iz galuške občine pri Sv. Juriju ob Ščavnici. (Kako mogočni Matjašič volitve razpisuje?) Kakor povsod pri nas, je Bračkovcem tudi v galuški občini odklenkalo. To je Matjašič, dozdanji „rihtar“ v Kutincih dobro čutil. Postajalo ga je strah. V strahu pa človek marsikatero nerodno napravi. Tako se je tudi Matjašiču primerilo. Hotel je napraviti volitve čisto na tihem. Najprej je trosil okoli glas, da bodo volitve še le oktobra, a nihče ni verjel. Da, imajo pač drugi tudi nekaj v glavi! Volitve so torej morale biti dne 3. t. mes. Kaj napraviti, da bi narodni volilci ne prišli? Na čisto majhnem listeku je v drobni pisavi razpisal volitve ter ga dal nabiti na neki koči. Eden izmed narodnih volilcev je pa le izvohal ta list. Gre ga

da bi prepovedal „dohtarju“ piskanje ali od povedal sobo, ker so bili že dolgo ž njim navskriž.

Dober mesec so prenašali oča Kračar prej neznane muke. Nekega dne pa so srečali „dohtarja“ pod trgom.

„Kaj vam dam, če nehate ongaviti na tisto peklensko piščalko?“ so ga ustavili.

„Gospodično hčerko!“

Jezno so se obrnili in odšli. Peroliznik pa je ongavil „štrment“ odslej še huje kakor prej. Naposled je to le preveč presedalo trpinčnemu mesarju.

„Veste kaj, gospod Peroliznik!“ so dejali nekega popoldne pisarju. „Pa naj bo vaša moja hči! Samo z dvema pogojema! Ongaviti ne smete nikoli več na flavto in pomagati morate pri mesarji! S pisarji ni nič.“

Še tisto uro sta pila bratovščino.

Peroliznik je vzel Paparelo in se popolnoma posvetil novemu poklicu. Po Kračarjevi smrti je prevzel vse za njim. Flavte pa ni nič več „ongavil“, ker se je bil v par letih neverjetno zredil in se je njegova žena bala, da ne bi počil sredi svojega piskanja. In kakor očetu Kračarju, tako sta tudi Perolizniku v miru in zadovoljnosti čimdalje bolj rastla trebuh in ugled.

brat. A list je bil tako visoko, da si je moral „tragle“ pristaviti. Vrhutega je bil list za drogom, čez katerega je bila obešena široka vreča, da bi pač nihče v pamet ne vzel razpisa volitev. Pa Štajerčevci imajo smolo. Z vrečo so hoteli narodne volilce speljati na led, pa so zdaj sami v vreči, kajti premagani so v 2. in 3. razredu; le v 1. razredu so si priborili večino s tem, da so dva volilca potisnili nazaj ali črtali iz 1. razreda, in da sta Knez in Lasbaher iz Rinkovec postala izdajalca slovenske stvari. Oča Wratschko je seveda moral priti. Pravijo pa, da je celo pot muvil ter da je hitro pete odkuril od Slanovke, in da pa do noči tam sedi. Da, orehovski prerok, tvoji dnevi so šteti!

Iz Mute. Prav vesel dogodek smo doživeli na Muti dne 6. t. m., kakoršnega se še ne spominjamo tukaj. G. Ivan Petkovič, rojen protestant iz Sobotice v Medžimurju, je tukaj že blizu štiri leta kot pek. Tu in tam se mu je ponudila priložnost priti k sv. maši in pridigi kakor tudi h krščanskemu nauku. Iz tega pa se mu je vzbudila želja, postati deležen mlosti, katere sv. katoliška cerkev deli. Ta svoj namen je razkril našemu gosp. župniku, ki so ga z veseljem sprejeli v trudapolni pouk. Ker so taki slučaji redki, posebno v dandanašnji dobi, ko si že vsak malo učen hoče vero po svoje tolmačiti, bila je naša župna cerkev natlačena. Prav slovesno je bil sprejet. V pridigi so nam preč. gosp. župnik razložili prav temeljito razloček katolicizma in protestantizma, odkod kateri izhaja in odkodaj obstoji. Bil je tudi krščen, ker se ne ve, ali je bil že prej pravilno, in pod prisego je obljubil, da hoče po sv. veri živeti in umreti. Kako ganljivo je bilo videti moža, ki je v najboljši dobi in se iz prepričanja odločil v okrilje sv. katoliške cerkve. Upam tudi, da bo vzgled marsikateremu rojenemu pa mlačnemu kristijanu.

Iz Laškega trga. (Posilinemški tajnik. — Izlet.) Z veseljem jo pač vsak Slovenec sprejel poročilo, da je prešla občina Sv. Krištofa v slovenske roke. Da je odbor delaven in vnet za narodno stvar, kaže tudi že več činov. Je li pa tudi potrebno, da imate še vedno narodnega odpadnika v svoji pisarni? Vi, slovenski kmetje, služite s svojimi žulji denar, s katerim plačujete svojega tajnika, a ta, mesto da bi vam bil hvaležen, mesto, da bi se kazal udanega ljudstvu, ki ga redi, ali da bi se vsaj nepristransko vedel, mesto vsega tega pa vleče z nasprotniki svojih kruhodajalcev. Ni dovolj, da ta človek s slovenskim denarjem le nemčurske bisage polni, ne, tudi pri vsaki hajlovski stvari hoče biti zraven, se šopiri kakor sraka s pavovim perjem z „Südmarkovimi“ užigalicami itd. itd. Slovenci sicer nismo taki, da bi komu zavidali košček kruha, a vreden ga mora biti, kdor ga uživa! Da bi pa ravno mi Slovenci morali gojiti sovražnika na lastnih prsih in z lastno krvjo, bilo bi pa vendar že preveč!

V slovenski občini delujte na to, da ne boste podpirali s svojim denarjem nasprotnikov, ampak da pride slovenski denar zopet v slovenske roke! Gledati morate na to, da je vaš tajnik zares zaveden narodnjak, ne pa slepo orodje v rokah tržkega župana in pa njegovih borih pristašev!

V nedeljo, dne 6. avgusta t. l. naredil je pevski zbor našega „Bralnega društva“ izlet v prijazno okolico Sv. Lenarta nad Laškem. Vkljub dežju, ki nas je malo zakasnil, bilo je število pevcev in prijateljev slovenske pesmi prav lepo. Pot je bila prav prijetna in sveži zrak je prav oživljajoče vplival na nas izletnike. Koj pri prihodu v Sv. Lenart nas je pogostil tamošnji g. župnik z zlato kapljico; pevci so zapeli več komadov milih slovenskih pesmij in burni živijo klici so jim odmevali v priznanje. Posebno lepo je bilo videti naše kmetско ljudstvo, ki je z nekakim očaranjem poslušalo to lepo petje, ki se je razlegalo daleč čez hrib in dol. Škoda, da nam je čas v prijateljski družbi tako hitro potekel in treba se je bilo ločiti.

Vi pa, udje bralnega društva in zlasti

gg. pevci, bodite ponosni na Vaš uspeh. Dal Bog, da bi ta začetek narodnega delovanja v laški okolici vrlo procvital in se spremenil v orjaško drevo, ki naj kljubuje vsem viharjem, v svoji senci pa naj zbira in goji vse vrle slovenske sinove k skupnemu delovanju za mili naš narod! Resnicoljub.

Dol — Hrastnik. (Društveno življenje.) V predzadnji št. „Slov. Gospodarja“ je nek dopisatelj zapel tužno žalostinko na dozdevnem grobu bojda razpadlega gasilnega društva. Pravim: na dozdevnem grobu, zakaj gasilno društvo ni razpadlo. Če v kakem društvu odstopi odbor, še ono ne razpade, ampak njegovo delovanje se prekine do izvolitve novega odbora in dopisatelju v tolažbo bodi rečeno, da se je dne 6. t. m. izvolil v gasilnem društvu že novi odbor, in da je društvo pričelo svoje delovanje. Ne omenjal bi sicer tega, če bi tudi nemški listi ne povzeli one neresnične vesti. Tako pa je naenkrat zašumelo po celem tevtonskem gozdu radostno tulenje, češ: Raduj se, ljuba Germanija! Na Dolu pôka! „Spricenca“ je suha! Vse gre v nič! Heil und Sieg! — Pa, ne boš kaše pihal! Včasih pri nas res pôka, pa ne v narodnih društvih, ampak iz topičev na Javorju ob slovenskih prilikah. Da pa brizgalnica ne bo suha, bo skrbel že novi odbor, ki se je sestavil tako-le: g. učitelj J. Roš, načelnik; paznik Janez Kavzer, njegov namestnik; Marko Šentjura, vodja plezalcev; Ant. Štefanič, vodja brizgalničarjev; Franc Laznik, orodjar; župan Franc Peklar, blagajničar.

V Hrastniku pa se snuje prepotrebno društvo: „Slovensko delavsko podporno društvo“. Pravila so že sestavljena in predložena. Zapeljani in varani rudarji, ki so bili dosedaj v socijaldemokratskem taboru, so spoznali, da tam nimajo srca za njihovo bēdo in žalostno stanje, ampak samo za svoj lastni žep. Le vedno plačevati, za časa nesreče pa ničesar dobiti, to ni pravično in to je odprlo oči tudi dosedaj največjim socialdemokratom, da so izstopili iz njihove zveze. In tako je prav! Pustite rudečkarje in njih voditelje, ki s sorovo silo hočejo zatreti vse, ki ne trobijo v njih rog in ne polnijo njihovega žepa! Na svidenje!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebnosti. V Celje je prestavljen davčni oficijal Maks Košer iz Lierca.

Poročil se je dne 2. t. mes. v Gradcu okrajni komisar dr. Rudolf Brešar v Celju z gđ. Ivanko Baltinester, hčerko graškega notarja.

Poroča. G. Emilij Križman, obče priljubljen učitelj, organist in skrben tajnik gospodarskega in bralnega društva na Planini, se je dne 8. avgusta poročil z gospodično Jadvigo Kukovič. Srčno častitamo vsi planinski prijatelji in znanci!

S šole. Naslov „c. kr. profesor“ se je podelil učiteljema na c. kr. gimnaziji v Celju g. dr. Antonu Dolar in dr. Francu Lexter sta oba stalno nastavljena. Štirirazredna ljudska šola v Vidmu se razširi v petrazredno. Nastavljene so: za meščanskega učitelja v Celju Alfred Wendler, učitelj v Trstu; za nadučitelja v Halbenrainu Engelbert Hinterholzer, nadučitelj v Brežicah, za nadučitelja pri Sv. Križu pri Slatini tamošnji učitelj g. Ivan Kit, za nadučitelja v Št. Ožbaldu ob Dravi g. Mihael Slemenšek, učitelj v Legnu; za šolskega vodjo pri Sv. Jerneju nad Muto g. Mat. Rajh, učitelj v Žusmu; za stalnega učitelja oziroma učiteljico so nastavljeni sledeči gg. in gđene: v Nemškem Lonču Franc Nehutnig, učitelj v Konjicah; v Št. Petru pri Mariboru Rudolf Mencin, učitelj v Št. Ilju pod Turjakom; v Čadramu Rudolf Pleškovič, učitelj v Šmartnem pri Litiji; v Dobovi Ludovik Potočnik, učitelj v Idriji; v Laporju Avgust Kopriva, tamošnji začasni učitelj; v Leiterspergu-Karčovini

Antonija Stupca, učiteljica pri Sv. Marku blizu Ptuja; na nemški šoli v Brežicah Viljemina Burian, učiteljica na tamošnji utrakvistični šoli; pri Sv. Trojici v Slov. gor. Henrijeta Verlič, učiteljica v Podčetrtku; v Poljčanah Jožefa Maisel, učiteljica v Rifniku; v Studencih pri Mariboru Štefanija Sieberer, tamošnja supletinja; v Slivnici Terezija Zevnik, učiteljica v Laporju; v Laporju Milena Pavlič, učiteljica v Črešnovcu. Za okrajnega pomožnega učitelja za mariborski okraj je imenovan g. Konrad Šel, učitelj pri St. Lovrencu nad Mariborom. Dovoljenje za ženitev je dobila gđna Milena Pavlič, učiteljica v Laporju. — Cesar je potrdil zakon dežele Štajerske, s katerim dobe učno usposobljene učiteljice ženskih ročnih del pokojnino. — Gđc. Koschell, učiteljica v Zrečah, odpovedala se je službi. Šola-trirazrednica v Zrečah se razširi v štirirazrednico. — V Konjicah bodo na dosedaj nadžupnijski njivi, ob potu od cerkve na pokopališče postavili novo poslopje za okoliško šolo. — Na Stranicah so k šoli prislonili lično hišo za bivališče nadučitelja.

Mariborske novice. Trgovski vajenec H. Schunko in 13 letni R. Mesaritsch sta se dne 1. avg. na Sofijnem trgu stepla. Pri tem je Mesaritsch zabodel svojega nasprotnika z nožem v hrbet. Težko ranjenega so prepeljali v bolnišnico. Fant je hodil v nemško šolo! — Dne 3. t. m. zjutraj so zapazili na stroju pri brzovlaku, ki pride opolnoči v Maribor, krvava kolesa. Ko se je odredila preiskava tira, našli so pedalec pred dravskim mostom grozno razmesarjeno možko truplo. Glava je bila popolnoma zmečkana, roka odrezana, leva noga čisto zlomljena, desna pa popolnoma zmečkana. Vlak je vlekel truplo kakih 60 metrov seboj kakor je kazal sled krvi. Po kratkem poizvedovanju so zvedli za ime samomorilca. Bil je Franc Krois, litograf pri okrožnem sodišču v Mariboru. Kaj ga je gnalo v smrt, se ne ve, ker je bil mož vedno trezen in priden ter šele nekaj let oženjen. Otrok ne zapusti nobenih. — Na Oroški cesti št. 52 na dvorišču so se igrali otroci z nekim vozičkom, ki se je prevrgel ter padel na osemletno deklico Ano Falešini ter ji zlomil nogo. Dekletce so prepeljali v bolnišnico. — Hotel „pri zamorcu“ je kupil neki gostilničar Gustav Jank iz Linca za 220.000 kron. — Za uradnega vodjo imenovani dr. Schiner iz Gradca nastopi službo v začetku oktobra. — Te dni je marširal topničarski polk št. 3 skozi Spodnje Štajersko k strelnim vajam v Krško. Dne 4. t. m. so bili topničarji v Mariboru. — V petek, dne 4. t. m. se je hotel v mestnem vrtu na neko drevo obesiti Mih. Habershak, poštni sluga v pokojju. Ko je privezoval vrstico na drevo, se je začelo gibati, kar je pa opazil vrtni paznik, ki je šel gledat, kaj se tu godi. Z nekim delavcem in policajem je komaj spravil Habershaka domu, ki se je krčevito oprijel drevesa. Pripeljali so ga domu, kjer ga je žena že pogrešala in ga v strahu iskala. Možu se že dalje časa meša. — Postrežček št. 8. Blaž Habianič se je obesil dne 6. t. m. v Leiterspergu. — Hlapec pri Schlesingerju Anton Tement je padel dne 5. t. m. pri lesnem skladišču ob Dravi na tla zadet od solnčarice. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je čez nekaj minut umrl.

Hoče pri Mariboru. Pri nas smo imeli v sredo, dne 2. t. m. zjutraj velik ogenj. Zgorelo je gospodarsko poslopje posestnika Kučera. Tudi vse spravljene pridelke je vničil ogenj. Požarne brambe grofa Nugent, kateri je poveljeval grof sam, potem iz Razvanja in Radvanja so po trudapolnem delu omejile ogenj, da se niso vnela sosedna poslopja.

Iz Slivnice pri Mariboru. Tu imamo tako slabo ceste, da mi je kobila na sredi ceste do trebuha v blato padla in smo jo komaj s pomočjo deset mož izvlekli. Pri tem se je poškodovala in imam veliko škodo. Ali res ni nobene oblasti več, ki bi ti za ceste zankerni občini zaukazala in jo prisilila, da že vendar enkrat cesto po Radizelu popravi. Naši

občinski očetje so le za nemčurstvo grozno vneti in vodja Peter, ljubljenec giftne krote, vse oblastno komandira, blagor občine pa umira.

Pri sodnji. Nesrečno ponočevanje je spravilo že marsikaterega fanta v lukno. Tudi 19 letni kočarski sin Ljudevit Kuri iz Smolinca je pri ponočevanju dne 1. junija t. l. v Slavšini iz ljubosumnosti zabodel z nožem Alojzija Strajnsaka ter ga lahko poškodoval. Pri obravnavi dne 3. t. je bil obsojen na osem mesecev težke ječe. — Na deset kron globe je bila obsojena kuharica Ana Podveršnik iz Gornje Polskave, ker je pustila psa svoje gospodinje na prosto brez nagobčnika, ko je bil napovedan pasji kontumac, čeravno ji je gospodinja zapovedala, naj ne pusti psa iz hiše. — Zaradi tatvine sta bila obsojena 25 letni Anton Neubaer in 15 letni Anton Baranja, oba hlapca v Sejanjih, prvi na šest mesecev, drugi na tri mesece ječe. Neubaer je bil že dvakrat radi tatvine kaznovan in je zapeljal Baranja, ker mu je prigovarjal, naj vzame svojemu gospodarju, kar le more. Vsled tega je ukrad Baranja en samokres in denarja okoli 60 K. Neubaer prizna samo, da je ukradel svojemu gospodarju za 1 K 20 v jajc. — Dne 30. aprila t. l. zvečer sta Janez Kolar in Jožef Verdinek pila v gostilni Franceta Janc v Gortini. Ko je krčmarjev sin hotel miriti nekega krojača in čevljarja, ki sta se spoprijela, napadla sta oba krčmarjevega sina ter mu pri prepiru raztrgala sukno in verižico. Navzoči gosti so nato oba vrgli iz hiše. To ju je pa hudo razjezilo. Kolar se je zunaj oborožil z nožem, Verdinek pa s kolom. Nato sta oba odšla nazaj v gostilno, kjer sta pa bila le malo časa, kajti zopet sta bila postavljena pred duri. Pri tem suvanju je kresnil Verdinek s svojim kolom Filipa Skutnik po laktu ter ga lahko poškodoval. Razjarjena sta potem oba obdolženca čakala zunaj pred vratmi ter vsakega gosta, ki je prišel iz hiše, napadla. Tako sta lahko poškodovala Filipa Skutnik in Ožbalda Visočnik. Kolar je dobil eno leto, Verdinek pa šest mesecev ječe. — Zaradi konkurza je bil obsojen trgovec Franc Lebitsch iz Marburga na šest tednov ostrega zavora. Kot glavni in tehtni vzrok svoje krive je navedel obsojeni, da niso mogli k njemu kupovat bogati pohorski kmetje, ker je marberški most voda odnesla. — Štiri mesece težke ječe je dobil 24 letni France Šanc, posestniški sin v Vuzenici, ker je proti dekli Kristini Požarnik krivo pričal. — Zaradi nenravnosti je bil obsojen 20 letni Lovrenc Lunežnik, pastir v Smrečni, na tri mesece težke ječe.

Vihar. V nedeljo, dne 6. t. m. je v Pamečah divjal grozen vihar, ki je povzročil nedogledno škodo. Največ so trpela poslopja, kope žita in drevesa. Gospodarsko poslopje posestnika A. Radšel je popolnoma brez strehe, druge strehe so podobne rešetu, drevesa polomljena križem ležijo, ljudje pa žalostnim srcem drug drugemu pritožujejo svojo nesrečo.

Nevihita. Iz Brezic se piše: 3. t. m. je divjal pri nas grozovit vihar, ki nam je uničil vse. Sadno drevje je prazno in kar je še ostalo, je ugonobila silna vročina. Poljski pridelki bodo tako pičili, da še za dom ne bo kaj. Zlasti pa so vinogradi poškodovani. Nekateri so čisto suhi, grozdje je črno in nerazvito. Pričakovati nam je prav neznosnih časov. — Od Sv. Jurija ob Ščavnici se nam piše: Dne 6. t. m. popoldne je šla strašna nevihta čez naše kraje. Hvala Bogu, toče ni bilo, a vihar je precej dreves polomil ter napravil škode na poslopih. Ravno med naukom je tresčilo v zvonik. Nesreče druge ni bilo, nego da jih je nekaj omamljenih popadalo, ki so se pa hitro sčutili. Po kratkem razburjenju je nastal mir v cerkvi. — Iz Oplotnice se nam poroča: Slavkova in Brezje, ti dve okolici spadata v področje občine Oplotnica. Ondi je dne 22. julija neusmiljeno klestila toča. C. kr. okrajno glavarstvo v Konjicah je povzročilo cenitev

škode v svrhu odpisa zemljiškega davka. Nam se določila pritožba, da so dotični cenilci „škodo“ cenili baje tam, koder je ni, končali so pa pod nekim drevesom „pri Sparavcu“, a dalje po Brezju in v Slavkovo niso prišli. Oškodovanci si zadevo razlagajo tako, da se „Oplotničani“ hočejo nad ponesrečenci maščevati, ker kot pošteni in značajni možje ne marajo pri volitvah podpirati veri in domovini nasprotnih oseb v Oplotnici. Mi prizadetim svetujemo, naj se oglasio pri c. kr. okrajnem glavarstvu. Ono bode že v Oplotnico naznanilo, da se v tamošnji občini nahajata tudi po toči poškodovani okolici Brezje in Slavkova.

Volitev v okrajni zastop slovenjgraški. Dne 14. avg. 1905 predpoldne ob 10. uri vršila se bo volitev članov v okrajni zastop slovenjgraški iz skupine veleposestva. Dne 21. avg. 1905 vrši se pa volitev iz skupine kmečkih občin. Ker je izid volitve v prvi skupini za nas velike važnosti, polagamo na srce še enkrat vsakemu veleposestniku, da stori svojo narodno dolžnost. Volilci se bodo zbrali ob 9. uri dopol. v prostorih Narodnega doma.

Gonja proti okrajnemu glavarju Čapeku v Slovenjgradu še vedno ni potihnila po nemških listih. Iz vsega pisarjenja, v katerem se nagromadi vedno več in več laži in natolcevanja, je razvidno, da hoče ta peščica Nemcev in nemčurjev spraviti gospoda okrajnega glavarja iz Slovenjgrada. Strašno se jim je zameril, ker noče tako plesati, kakor oni žvižgajo. Mi v imenu vsega slovenskega prebivalstva okrajnega glavarstva slovenjgraškega, ki tvori veliko večino, odločno ugovarjamo proti taki grdi in obsojevanja vredni gonji. Slovensko ljudstvo pa zopet v tem slučaju vidi, kako grdo postopajo ti naši nemčurji proti takim uradnikom, ki niso krivični Slovincem.

Slovenjgrader. V sredo, dne 2. t. m. zvečer je okoli polu 10. ure zvečer naenkrat prestrašil žar ognja speče prebivalstvo našega mesta. Gorela je hiša in gospodarsko poslopje posestnika Franca Repnik, p. d. Grešovnik.

G. župnik čadramski je obljubil dne 6. t. m. onemu 4000 K, kateri spriča, da je on le en vinar odkupila orglarske brnje od koga prejel, kakor so to pri občinskih volitvah posebno povdarjali oba Jonke, st. in ml., oba Kosa, Anton Obrul, Mat. Makovšek, Jožef Hmetec in drugi naprednjaki. Toda dozdej še ni nobeden prišel po ta denar, kar jasno kaže, da to ni resnica in da so se vsi, ki so temu verovali, vsedli na limanice. Glasov je bilo v tretjem razredu 95 slovenskih in 115 nemških, v drugem razredu 26 slovenskih in 24 nemških.

Sv. Jurij v Slov. gor. Pri nas bo v soboto, dne 12. avgusta velik semenj.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Kak se naši Štajercijanci vejo lepo pozdravljati! Čujte: „habe di ere“ rečejo, pa „srečno“, „kompliment“. — Prment negda, ali ni to nobl! Pa pravijo bračkovei, da so Slovenci! Norci pač!

Nova narodna zmaga! Štajerčevci spet poraženi pri volitvah za galuško občino. Narodnjaki zmagali v 2. in 3. razredu. Slava zavednim volilcem!

Iz Selišč pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Trgovca Lasbaherja je strašno vjelo, ker smo ga nedavno poštrigljali zaradi njegovih „Štajercev“. Rekel je: „Da bi le povsod tak red bil, kakor je pri meni!“ Lasbaher, o redu v vašem hramu ne bomo govorili. Morda bi vam bilo neljubo!

Ponikva. Velik požar, ki je zahteval tudi človeško žrtev, smo imeli v noči dne 3. avg. v Čerzovici. Posestniku Hericu so zgorela štiri poslopja. Ogenj se je tako hitro razširil, da se ni moglo nič rešiti. Pri tem je zgorel hlapec, ki je spal na senu. Tudi posestnik, ki je reševal živino, je precej ranjen in opečen. Zadel ga je padajoči tram. Gospodarjeve otroke, ki so spali v kolarnici, je komaj rešil neki osemletni deček. Zgorelo je

razun pridelkov vse pahištvo, 16 svinj in nekaj glav goveje živine. Kako je ogenj nastal, se še sedaj ne ve.

Ptujske novice. Dne 30. junija je umrla gospa Ivana Tavniček v 69. letu. — Ptujčani tarnajo v Marburgerci, da je v mestu pomanjkanje vode, posebno v Gosposki ulici. Ali ne pomislijo tega, da mestni svet nima časa misliti na zidanje kakšnega studenca, ampak da ima bolj višeno nalogo, reševati nemško posest na Spodnjem Štajerskem. Ni torej čuda, če pozabi na vsakdanje stvari. — „Štajerc“ išče urednika. V dotičnem razpisu pišejo, da mora biti dober časnikar. Drevenšek gotovo ni dober časnikar, sicer bi ne iskali drugega. Škoda, da je Muršič v luknji, ta bi bil kakor ustvarjen za „Štajerca“. Včasih bi še kakšno pesmico zložil, da bi ne bil „Štajerc“ tako suhoparen. Sedanje njegovo psovanje še kakšnega šnopsarja razgreje, da udari po mizi in reče: „Pr moj duš, tako je!“ Tudi kak duševni revček se še pri branju tega lista neumno zareži, pošten in pameten človek pa ga le s studom vzame v roke. — Novo pionsko vojašnico bo blagoslovil vlč. g. prošt Flek dne 18. t. m.

Celjske novice. Pod železniškim predorom je povozil dne 31. julija neki hlapec 92 letnega berača Martina Pavale iz Št. Jurija ob juž. žel. Berač je v bolnici umrl. — Celjski mestni svet je prepovedal kolesarjem in automobilistom vožnjo po cesti, ki pelje skozi mestni vrt.

Nemški izgredi v Celju. Vsled hujškajočega pisarenja celjske „vahtarce“ so napadle v ponedeljek, dne 7. t. m. zvečer pijane tolpe nemških fakinov „Narodni dom“ in „Zvezno tiskarno“. Na obeh poslopih so napravili veliko škodo in pobili mnogo šip, ker so metali v poslopja kamenje, ki je bilo večje od otroške glave. Policija tega ni preprečila, čeravno bi bila to lahko storila in je to tudi njena dolžnost. Ali so res celjski Slovenci predani na milost in nemilost te nemške fakinaže. Slovenci so se pritožili na ministrstvo. Po mestu se baje govori, da so bili ti izgredi samo začetek vseh napadov, koje imajo Nemci proti Slovincem na vzporodu.

Iz celjske okolice. Celjskim nemčurjem se cedijo sline po okoliški občini. Njihove mestne blagajne so prazne, zato želijo k mestu priklopiti Gaberje in Spodnje Hudinje. Te občine bi naj jim potem pomagale plačevati nemška podjetja in nemške veselice, ki so jim najbolj izpraznile blagajno. Sedaj delajo na vse kriplje, prilizujejo se okoličanom, dajejo posojila, kjer je varno ali ne itd. Slovenci, pozor! Nikar ne hodite tem ljudem na limanice, da ne boste pozneje bridko obžalovali to svojo zmotu.

Prav se jim godi! Nemški listi priobčujejo nek dopis iz Spodnjega Štajerskega, kjer se posmehujejo in grdo blatijo neki okrajni šolski svet, ki je pisal na neki urad nemški dopis, v katerem kar mrgoli napak. Kolikokrat smo že mi pisali proti nemškemu uradovanju in da se dotični ljudje smešijo pred celim svetom s svojo spakedrano nemščino! Sedaj pa so začeli Nemci sami zasmehovati tiste neumneže, ki se silijo z nemščino. Prav se jim godi, zakaj pa ne uradujejo slovenski! Škoda, da nemški listi ne povedo, kateri okrajni šolski svet tako nemškutari in se smeši pred celim svetom.

Velenje. Dne 1. t. m. je umrla v Polju pri Sv. Miklavžu blaga, krščanska žena Apolonija Hostnik, stara še le 47 let. Bila je v resnici pravi vzor pridne, pobožne in blage matere in gospodinje. Kako priljubljena je bila, kazal je njen pogreb, katerega se je udeležilo obilno ljudstva s tremi duhovniki. Zelo pogrešali jo bodo ubožčki, kajti nobeden ni šel neobdarovan od njenega praga. N. v. m. p.!

Na Ljubnem pri Celju bo g. Fran Goričan, potovalni učitelj, dne 13. avgusta v šoli govoril o umnem gospodarstvu. Kmetje, udeležite se v obilnem številu tega predavanja!

Hmeljarsko društvo v Žalcu naznani, da se bo letos obiranje hmelja v Savinski

dolini povsod pričelo v sredo, dne 16. avgusta t. l. Ker bo letos zopet obilo hmelja, naj pride tudi obilo obiralcev. Najbolje bi bilo, ako se isti zglasijo vže na Veliko Gospojnico, dne 15. t. m.

Dobrnskemu nemškonacionalnemu (?) pismonoši Mastnaku ni po volji, da pride na Dobrno toliko slovenskih časopisov. Ker še do sedaj ni znano, da bi pismonoša Mastnak plačeval naročnino za naše časnike, bi ga prijazno opomnili, naj pusti nas naročnike in naše časnike lepo v miru. Vemo, da bi mu bilo še manj po volji, če bi bili primorani govoriti „kje kedaj“ o njegovi osebi.

Brežiške novice. V Savi je utonil dne 3. t. m. orožniški postajevodja Čuček. Šel se je s tremi svojimi tovariši kopat. Med tem ko sta šla njegova tovariša iskat ugodnejšega mesta za plavat, sedel je Čuček v plitvi vodi, ker ni znal plavati. Ko prideta nazaj, ga ne najdeta nikjer. Sodi se, da ga je zadela kap. — Utonil je otrok posestnice Antonije Rošer, ko je bila v gozdu. Otroci so se šli skrivati, pri čemer je zagazil najmlajši Jožef v potok in tam utonil.

O sprejemu gojenk v gospodinjsko šolo c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. Meseca oktobra se otvori osmi tečaj gospodinjske šole, ki bo trajal dvanajst mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo o gospodinjskem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in bolno živino. Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privadijo nemškemu jeziku. Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse 30 K, ali za ves tečaj 360 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednjo obleko s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi preskrbe v zavodu proti plačilu.) Če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjsko šolo, morajo: 1. dovršiti že 16. leto; 2. izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih se sme dovoliti sprejem mlajših učenk; 3. znati čitati, pisati in računati; 4. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 5. predložiti obvezno pismo starišev ali varuha, da plačajo vse stroške; 6. zavezati se, da bodo natančno in vestno izrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo starišev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 15. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. V prvi vrsti se sprejemajo v gospodinjsko šolo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če bo pa v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel. — Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. V Ljubljani, dne 15. julija 1905.

Cerkvene stvari.

Pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah bo v nedeljo, dne 20. avgusta mladeniški Marijin shod, ki ga prirede mladeniške Marijine družbe od Sv. Trojice, Sv. Benedikta, Sv. Antona v Slov. goricah skupno. Dohod v procesijah ob 10. predp.,

pridiga in slovesna sv. maša s skupnim sv. obhajilom mladeničev. Potem pri Mulečevi kapeli Marijina slavnost s petjem, deklamacijami in govori mladeničev. Ob 3. popoldne večernice in pridiga, na to odhod v procesijah. Vabljeni so mladeniči Mar. družb tudi od drugod.

Pri Sv. Treh Kraljih v Slovenskih goricah prirede v nedeljo, dne 27. avgusta dekliške Marijine družbe benediška, trojiška in antonjevška skupaj svoj dekliški Marijin shod z istim vzporedom in po istem redu v cerkvi in zunaj cerkve. Z veseljem se bodo vsprejele dekliške Marijine družbe tudi od drugod.

Cezanjevci pri Ljutomeru. V nedeljo, dne 6. avg. se je tukaj vršila redka slavnost, da, pri nas gotovo prva te vrste. Cerkev sv. Roka in Boštjana se je prenovila in okinčala, da je vsprejela svojega jubilanta g. dr. Fr. Feuš, profesorja bogoslovja v Mariboru, ki je obhajal ta dan tridesetletnico svojega mašništva in petindvajsetletnico promocije doktorjem bogoslovja. Cerkvico je ukusno poslikal slikar Janko Horvat in prenovil tri altarje. Občudujemo zdaj umetne altarne slike sv. Roka in Boštjana, žalostne Matere božje in sv. Antona Puščavnika, ki so bile že tako zaprašene, da so vzbujale le malo pobožnega zaupanja. V prezbitariju je tlak nov in znižan, tako da verniki iz ladje prav lahko vidijo na veliki altar, kar prej pri službi božji ni bilo mogoče. Stroške za prenovljenje je večinoma pokrtil g. dr. Feuš, ki je že dolga leta velik dobrotnik te cerkvice. Zato mu je tudi slavnostni govornik vlč. g. M. Jurkovič izrekel zahvalo. V rojstni hiši se je ponovila vesela primicija, pri kateri smo videli deset duhovnikov, vse sorodnike g. jubilanta in cezanjevške občane. Zajedno sta tudi brat in sestra g. doktorja obhajala tridesetletnico zakonskega življenja. Bog daj vsem trem doživeti vsaj še eno tridesetletnico!

Izpit v šoli organistov v Celju. Udeležilo se je skušnje vseh osem tretjeletnikov, vsi so jo prestali z dobrim, nekateri s prav dobrim uspehom. Radi odhoda učitelja, g. dr. Jož. Somreka, se je moral izpit iz liturgike vršiti že 27. junija. Iz ostalih predmetov pa se je skušnja začela s tiho sv. mašo ob 7. uri dne 17. julija. Izpraševalo se je iz vseh predmetov; iz latinščine in tajništva (učitelj g. dr. Vlad. Pegan). Gojenci so dobro odgovarjali tudi na težja vprašanja. Zaslužni vodja šole, g. Karol Bervar, jih je izpraševal iz glasbene zgodovine, posebno se je oziralo na reformatorja papeža Gregorija Velikega. Potem so gojenci prednašali koral iz Haberlove izdaje in iz Wagnerjevega „Kyriale“. Zatem so bili izprašani iz občne glasbene teorije, tudi o kontrapunktu. Na podlagi neke krajevne slike jih je g. učitelj Kranjc praktično skušal iz nemškega in slovenskega jezika. Na orgljah so pokazali gojenci svojo spretnost kot organisti, med njimi so se odlikovali Zorinc, Zagažen in Šilih. Igrali so tudi na klavirju, nekateri prav dobro, pod vodstvom g. Koruna, vodje narodne godbe v Celju. Gojenci so se pokazali kot dirigenti v pesmih „Tu es Petrus“ in nekaterih narodnih iz Mohorjeve pesmarice. Skušnja je sploh dobro, pri nekaterih prav dobro izpadla. Zato so bili od mil. g. opata in kn. šk. komisarja Fr. Ogradi pohvaljeni. Gospod opat jih je vzpodbujal k delu in marljivosti, k pokorščini do svojih predstojnikov in k pobožnosti. Slednjič se je izrekla prav iskrena zahvala g. vodji glasbene šole in vsem drugim požrtvovalnim gg. učiteljem. — A. P. P.

Društvena poročila.

Izlet v Hoče bralnega in pevskega društva „Maribor“ je moral minolo nedeljo vsled dežja izostati. Zato se je preložil ta izlet na prihodnjo nedeljo to je dne 13. t. mes. Ne le med mariborskimi Slovenci vlada veliko zanimanje za ta izlet, marveč vsa hočka vas in nje okolica se veseli tega dne, da se v veseli slovenski družbi porazveseli, zapoje in čuje milo slovensko pesem. Bralno društvo „Maribor“ valj zato tem potom še enkrat uljudno

vse zavedne narodnjake posebno iz Maribora, da se udeležijo tega izleta v velikem številu, da s tem pokažemo, da nismo še pozabili narodnih Hočanov in hkrati tudi da se s tem nekoliko poravnava škoda, katero je moral vsled neugodnega vremena zadnje nedelje trpeti naš narodni gostilničar g. Gselman v Hočah. Torej: Slovenci, v nedeljo v Hoče!

Iz Lembaha. Lembaško bralno društvo priredi 15. avgusta t. l. veliko vrtno veselico pri g. Podbozniku v Lembahu. Vzpored je tako mnogobrojen, da pričakujemo obilen obisk. Predstavljali se bodeta igri „Kmet Herod“ in „Ne vdajmo se“. Domače ljudstvo ima zelo rado gledališke predstave, zato računamo od te strani tudi na mnogobrojen obisk. Obljubili so nam slavnostni pevci iz Ruš, da hočejo sodelovati pri naši veselici, a tudi upamo, da „Pevsko in bralno društvo „Maribor“ ne bo izostalo. Kdor hoče pa kak spomin nesti domov, pa mora poskusiti srečo pri srečolovu, kateri bode imel preobilno dobitkov. Našej poskočnej mladini pa tudi še zaupamo, da se bode lahko vrtila v višjih sferah po taktu imenitno ubrane godbe. Kdor je za tak šport, naj le pride k nam pogledat. Narodna kavarna bo prodajala črni strup, železi je, da si ga vsak kupi kot protistrup zoper alkohol, katerega ima naš Pekorčan prav mnogo v sebi. Vstopnina znaša 40 v., domačini so prosti. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala, opozarja pa se na lepake. — Slišali smo, da so si mariborski veljaki in narodnjaki stavili program, bodriti, navduševati in podpirati narodno gibanje v okolici. Torej lepa je prilika, da se dejansko ta ideja uresniči! Železi je, da slovenski Maribor z obilno udeležbo imponira našemu ljudstvu in v tem podira mnenje, da je vsak meščan Nemeč in nemščina k zveličanju potrebna. Žrtev za narodno stvar ne bo težka, kajti prijetno je sedeti na senčenozeletem vrtu pri čaši rujnega vinca v krogu vselega občinstva. Zato pa na veselo svidenje 15. t. m. — Odbor.

V Slovensko Bistrico dne 27. avgusta! Kakor smo že svoječasno na tem mestu naznanili, pripravlja „Čitalnica“ v Slovenski Bistrici za dne 27. t. m. veliko ljudsko veselico, koje čisti donesek je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda. Slavnost se bode vršila v vseh prostorih „Narodnega doma“ ob sodelovanju slavne vojaške godbe 16. pešpolka iz Zagreba. Nastopila bodo razna pevska društva in s posebnim veseljem povdarjamo, da je tudi slovenjebistriško pevsko društvo, o katerem že več let nič slišati ni bilo, spet stopilo na površje. Predstavljala se bode tudi gledališka igra. Natančen vzpored veselice se naznani v kratkem s posebnimi vabili. Pripravljalni veselčni odbor dela pridno, tako, da je upati, da bode slavnost vspeša kar najbolje. Vsa zunanja društva se uljudno vabijo, da se udeležijo slavnosti v kar najobilnejšem številu in čim prej naznanijo svojo udeležbo odboru „Čitalnice“ v Slovenski Bistrici.

Sv. Andraž v Slovenskih goricah. Veselica našega bralnega društva dne 30. julija se je v vsakem oziru dobro obnesla. Vse pevske točke so vspele povoljno, a tudi naši diletantje so storili svojo dolžnost; vesela dvodejanka „Katera bo?“ igrala se je gladko in zabavno. Prijetna dolžnost nas veže, da se tem potom javno zahvalimo vsem cenjenim gostom, ki so nas v toli obilnem številu počastili s svojo udeležbo, iz Ptuj, od Sv. Vida, Bolfanka, Antona, Urbana, Lovrenca, Trojice, Benedikta in Lenarta. Posebno smo si v čast šteli videti v naši sredi zopet dalekočisanega g. svetnika in g. župnika od Sv. Bolfanka, kakor tudi drugo imenitno gospodo. Dal Bog, da bi besede, ki so se govorile, privedle še mnogo mladeničev in deklet med ude bralnega društva, čegar knjižnica vam nudi toliko lepega berila v pouk in za kratek čas. Poslužite se le čim prej teh duševnih zakladov, ki leže zakopani v dobrih knjigah — rajše danes kot jutri; vsakdo bo imel za samo 1 K od tega neprecenljivo korist!

Gospodarske stvari.

Polletni tečaj nemških kmetijskih združnih šol. Nemški gospodarski združni list piše: V septembru in oktobru 1904 se je ustanovil v Darmstadtu na Nemškem od državne zveze nemških gospodarskih združnih pettedenski poučni tečaj za zvezine in združne uradnike. Tečaj je bil tako dobro obiskan, zanimanje za istega in pridnost udeležencev tako velika, vrhu tega je bil tudi pouk in vzpodbujenost tako mnogostranska, da se je zveza odločila razširiti pouk o svojem združništvu. Vsled tega bo priredila vsestranski poučni tečaj o kmetijskem združništvu v imenovanem mestu od 15. oktobra 1905 do 31. marca 1906. Namen tega tečaja bo, podati prosilcem za uradniška mesta pri združnih po dovršeni praktični učni dobi priložnost, se temeljito izobraziti v zahtevanih združničnih znanostih. V ta tečaj se pridejo tisti, ki želijo postati zvezni revizorji, trgovski in delnični uradniki pri osrednjih zvezah ali večjih združnih vodje zvez ali pa združni potovalni učitelji. Deloma se tukaj gre za mlade ljudi, ki so naredili svoja učna leta pri zvezah, osrednjih združnih ali pa večjih združnih in ki se hočejo v tem tečaju temeljito teoretično izobraziti; deloma so pa tudi prosilci, ki želijo stopiti iz trgoveškega oziroma kmetijskega stanu k združništvu kot uradniki. Ravno za slednje je potrebno, da se prej teoretično poučijo o velikanskem in težavnem polju združništva, kar jim je tudi v veliko korist. Razven združništvo zadevajočih predmetov se še tudi uče nje dotikajoči se predmeti, davčni in zavarovalni predpisi, železnične in poštno zadeve, kmetijstvo itd., tako da nudi obisk tečaja marsikaj koristnega in zanimivega.

Orehovo drevje ima največjo vrednost! — Med tem ko se je v času par desetletij zvišala cena vsakej stvari, posebej še lesu, povzdignila se je posebno še lesu orehovemu. Za tem hodijo trgovci in obetajo včasih lepe svote. Bog zna, kam li gre to blago; nekteri pravijo za „kopita“ k vojaškim puškam, drugi vse kaj drugega. Sploh bi bilo treba biti našim kmetom previdnim, da ga preveč po ceni ne oddajo, ker takšnega lesa — kakor kaže — bode čedalje bolj primanjkovalo. Treba bi bilo obenem skrbeti za dober naraščaj. Oreh raste že v mladosti precej naglo, potem še v dobrih letinah nekaj obrodi in ko doseže starost, ako ni pokvarjen ali pirav, ima svojo lepo vrednost. Tu se ne ceni enako drugemu lesu, ampak skoraj trikrat ali še večkrat višje! — To ceno znajo že naši mizarji, v trgovini na ptuje se bode — ako bode še kaj blaga — morda še drugače govorilo.

Listnica uredništva. Cenjenim dopisnikom: Nekatero dopise smo morali znatno krajšati, drugih še topot nismo mogli sprejeti, ker nam je zadnje dni že manjkalo prostora. Ne zamerite! Kar bo še rabno, pride prihodnjič! Pozdrave!

Društvena naznanila.

Veteranci iz Ruš in okolice naznanjajo, da se bo dne 20. t. m. vršila slovesna ustanovitev „Veteranskega društva“. Ob 8. uri zjutraj naj se snidejo vsi veterani pri načelniku Franc Toplaku. Od tod idemo skupno k slovesni sv. maši, katera se bo služila v ta namen ob pol 10. uri. Po sv. maši pa odkorakamo h gospodu Novaku, kjer se bo vršila veselica in kjer bo tudi skupni obed. Odbor ruških veterancev uljudno vabi vse brate veterane iz drugih krajev, da bi nas v prav obilnem številu obiskali. Ob enem se pa tudi prosijo, da bi vsi uro prihoda načelniku pravočasno naznanili. Za dobro postrzebo je preskrbljeno. Vstopnina za neude 40 v, za moža in ženo 60 v. — Odbor ruških veterancev.

Ljutomerska podružnica sv. Cirila in Metoda se skrbno pripravlja, da v kratkem priredi s pomočjo drugih narodnih društev veliko narodno veselico v prid družbe. Natančnejši program objavimo pravočasno.

Pri Sv. Janžu na Dravskem polju priredi dijaštvo dne 20. avgusta na senčnatem vrtu g. Sela ljudsko veselico. Vprizorila se bo veseloigra „Zmešnjava nad zmešnjavo“, igral bo domači tamburaški zbor in še marsikatera druga zabava se bo nudila dobrodošlim gostom. Pridite v mnogobrojnem številu od blizu in daleč ter pokazite, da še dolgo ni zamrl narodni čut ob pritisku „Štajerca“, ki ima žalibog baš tukaj precejšnje število pristašev-zasleplencev.

Bralno društvo v Zavrču priredi dne 15. avgusta na vrtu g. Vesonika igrokaz „Eno uro doktor“, tombolo za nabavo časnikov in poučnih knjig, potem petje in prosta zabava. Pri veselici igra domača društvena godba. Začetek ob 3. uri popol. Posebna povabila se ne bodo razposiljala. Rodoljubi, udeležite se te zanimive veselice v prav obilnem številu. Vabi vas uljudno odbor.

Mošakjenci pri Ptuju. Nameravani dijaški koncert v gostilni Sok se vrši v nedeljo, dne 13. t. mes. ob 4. uri popol. Prireditev je namenjena v prid družbi sv. Cirila in Metoda.

Sv. Jurij ob Ščavnici. „Mladeniška zveza“ zboruje v nedeljo, dne 13. t. m. po večernicah v šoli. Na vzporedju je nadaljevalni govor o avstrijski ustavi ter raznoterosti. K obilni udeležbi vabi vodstvo.

Bralno društvo v Pišecah vprizori v nedeljo, dne 27. avgusta narodno igro „Deseti brat“. V slučaju zelo neugodnega vremena se vprizori ista v nedeljo, dne 3. septem.

Bralno društvo v Podvincih pri Ptuju priredi v nedeljo, dne 13. avg. veselico v gostilni gosp. Petra Kureš popoldan ob 3. uri s poučnim gospodarskim govorom, tamburanjem in prosto zabavo. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Št. Jurij ob juž. žel. Tukajšna moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda namerava prirediti ob priliki svojega letnega zborovanja in slavljenja 20 letnice glavne družbe dne 20. avg. lično vrtno veselico pri „Cestnem Jožeku“ v Vrbenem. Po zborovanju bo koncert in druga mnogovrstna zabava. Pri ti priliki bo prvokrat nastopil na novo sestavljen krepak mešan zbor, s kojim se bosta menjavala dva izvežbana tamburaška zbora. Med posameznimi točkami bo posebni odsek nudil občinstvu veliko zabave z razdeljevanjem mnogovrstnih šaljih in lepih dobitkov. Toliko izdamo za sedaj. Natančnejši vzpored se naznani pravočasno. Bliznja društva pa uljudno prosimo, da se ozirajo na to prireditev, posebno radi dobrega narodnega namena, da ne bo nepotrebne uničujoče konkurence, ampak da se pridružijo nam v najobilnejšem številu, podpiraje se medsebojno — pri skupnem narodnem delu pod geslom: „Mal položil dar — domu na oltar!“ — Odbor.

Društvo „Gospodar“ v Petrovčah priredi koncertno veselico o priliki javnega nastopa preosnovanega in pomnoženega društvenega tamburaškega zbora dne 13. avg. 1905, v prostorih gostilne Fr. Ježovnik v Petrovčah. Začetek ob 4. uri popol. Na veselo svidenje

ob zvonku tamburic vabi odbor. Vzpored: 1. M. pl. Farkaš „Mladi vojaki“, udarjajo tamburaši. 2. M. pl. Farkaš „Za jedan časak“, udarjajo tamburaši. 3. A. Medved „Naša zvezda“, poje mešan zbor. 4. M. pl. Farkaš „Uspomeni iz Beča“, udarjajo tamburaši. 5. A. Jirka „Ljubav vatrogasca“, udarjajo tamburaši. 7. A. Foerster „Naše gore“, poje mešan zbor. 8. M. pl. Farkaš „Košnica“, udarjajo tamburaši. 9. M. pl. Farkaš „Krasotica“, udarjajo tamburaši. 10. „Pozdrav“, poje mešan zbor. 11. Jirka „Opet u domovino“, udarjajo tamburaši. 12. M. pl. Farkaš „Brzopolka“, udarjajo tamburaši. Med posameznimi točkami deklamacije in šaljivi brzozjav. Vstopnina 60 v za osebo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Kozje in kozjanski okraj priredi v torek, dne 15. t. m. veselico z igro in petjem, rečolovom, šaljivo pošto itd. na vrtu g. Kranerja v Št. Petru pod Sv. gorami. Začetek ob 3. uri popol. Dobček je namenjen za družbo sv. Cirila in Metoda. — Odbor.

Zahvala. Visokočastiti gosp. Franc Stuhc, kaplan pri Sv. Juriju ob Ščavnici je kot katehet duhovski šoli zopet podaril 26 lepih knjig za solarsko knjižnico, med otroke pa porazdelil nad 150 knjižic: „Priatelj otroški“. Razven tega je blagi gosp. kupil in šoli podaril celo sveto pismo v podobah, nad 41 kron vrednosti, ter za šolo naročil in daroval dva krasna šolska pečatnika, enega krajnemu šol. svetu, drugega pa šolskemu vodstvu, in vse to je žrtvoval iz svojega žepa. Za ta blagodušni dar se gospodu dobrotniku izreče najprisrčnejša iskrena zahvala s tem pristavkom, da Vsemogočni blagemu gosp. šolskemu dobrotniku tar stoterokrat povrne ter nam ga še mnoga mnoga leta ohrani zdravega in krepkega. — Šola Sv. Duh na Starigori, dne 3. julija 1905. — Janez Vuk, načelnik, Josip Sterniša, nadučitelj.

Loterijske številke.

Linc 5. avgusta: 4, 76, 32, 82, 11.
Trst 5. avgusta: 44, 11, 41, 64, 9.

Tržne cene

v Mariboru od 30. julija do 5. avgusta 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		16	10	16	90
rž		13	60	14	40
ječmen		14	—	14	80
oves		14	60	15	40
koruza		18	—	19	—
proso		18	—	18	80
ajda		21	—	22	—
seno		3	70	4	10
slama		3	20	3	60
	1 kg				
fižola		—	22	—	28
grah		—	40	—	48
leča		—	36	—	64
krompir		—	7	—	8
sir		—	34	—	36
surovo maslo		1	58	1	60
maslo		2	20	2	40
špeh		1	54	1	60
zelje, kislo		—	—	—	—
repa, kisla		—	—	—	—
	1 lit.				
mleko		—	20	—	22
smetana, sladka		—	40	—	56
„ kislá		—	60	—	68
	100 glav				
zelje		—	—	—	—
	1 kom.				
jajce		—	—	—	7

Dražba dveh posesti.

I. Dne 11. septembra 1905, ob 9. uri dopoldne se bo vršila pri c. kr. okrajni sodnji v Pliberku na Koroškem dražba Karbun hube v Illicah (Ilmitzen) vl. št. 24 d. o Gradišce, obstoječ iz hiše in gospodarskega poslopja, hoste 21 ha, 56 a, 10 m², njive 6 ha, 29 a, 28 m², travniki 4 ha, 56 a, 16 m², paše 2 ha, 69 a, 79 m², ki donša skupaj 97 K 37 h. Prodalo se bo brez pritiklin. Cenjeno je na 4200 K.

Najnižja ponudba znaša 3800 K, pod to ceno se ne bo prodalo.

Kupni pogoji so na vpogled pri c. kr. okrajni sodnji v Pliberku, soba št. 2 med uradnimi urami.

1500 K lahko ostane na posestvu.

537 3—1

II. Dne 18. septembra 1905, ob 9. uri dopoldne se bo vršila pri c. kr. okrajni sodnji v Pliberku na Koroškem dražba Pudnich hube v Kogelnigu (Kogelnigberg) vl. št. 44, d. obč. Suha (Neuhaus) obstoječa iz hiše in gospodarskega poslopja, 8 ha, 30 a, 3 m² njive, 6 ha, 17 a, 11 m² travnika, 1 ha, 83 a, 61 m² paše, 19 ha, 14 a, 94 m² gozda. Prodalo se bo brez pritiklin. Cenjeno je na 8000 K.

Najnižja ponudba je 5333 K 32 v, pod to ceno se ne bo prodalo.

Kupni pogoji so na vpogled pri c. kr. okrajni sodnji v Pliberku, soba št. 2, med uradnimi urami.

4000 K lahko ostane na posestvu.

Posestvo

t. zv. Pecovo ali Lilekovo, ležeče v Podgradu št. 1, ob okrajni cesti, ki drži od Zgornje Št. Kungote čez Plač na Ernuž, tri pešure od Maribora ter 1 uro od Št. Ilja in Spielfelda, se

razprodaja

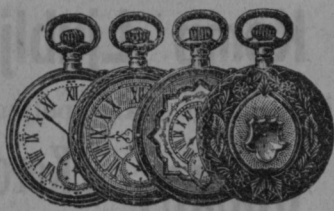
na lici mesta v Podgradu št. 1 v ponedeljek ob 9. uri dopol. dne 14. avgusta 1905.

Posestvo obstoji iz hiš št. 1 in 2, vincerije št. 21 s hlevom, gospodarskih poslopij in mlina ter iz ca. 16 oralov njiv, 8 oralov travnikov, 6 oralov vrta in travnika, 5 oralov vinogradov, 7 oralov lepega gozda, 6 oralov pašnikov in travnikov. Celó posestvo je bilo sodnijsko cenjeno 31.264 K 43 h oziroma 27.952 K 72 h, a se proda nizko pod to ceno, po 4—15 h za štirjaški meter, tako da dobi vsak kupec od vsake vrste (njive, travnika, gozda) poljuben kos.

Kupci morajo plačati 10% kupnine za vadij, polovico pri pogodbi in drugo polovico v jednem letu. Ako pa kupi jeden kupec celo posestvo, prevzame lahko hranilnico za 13.500 K in drugi dolg za 3000 K tako da potrebuje malo denarja.

Nadaljnja pojasnila daje lastnik Jakob Kogej, c. kr. notar v Senožečah.

Jamči se več let,
sicer se vrne denar!

Jamči se več let,
sicer se vrne denar!

Srebrna remonter-ura od 3 gld. naprej
Nikelnasta Rosskopf od 1.80 „ „
Zlate ure 484 10-3 od 10 „ „

Anton Kiffmann, Maribor

Gospoke ulice — Tegetthoffova cesta.

Pozor! Citaj!
Bolnemu zdravje!

440 52-8

Pozor! Citaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želočnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse boleti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in

madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **Peter Jurišič, lekarnar v Pakracu št. 100, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducatov) 18 K. Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodenju, kataru in odstanjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsni in pljučnih bolečinah.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišič, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Proda se.

Gostilnico in mesarijo s travniki in njivami, ležeči v Trgu Sv. Trojica v Slov. gor. prodam radi smrti mojega edinega sina in vsled svoje starosti po nizki ceni in pod jako ugodnimi plačilnimi pogoji. Gostilni kakor tudi mesarski obrt se na tem hramu vže čez 100 let izvršuje ter je daleč na okrog znan. Natančnejša pojasnila daje: Ana Steinbauer, posestnica pri Sv. Trojici v Slov. gor. 504 3-3

Gostilna edina v občini, z lepo hišo, za letni izlet, prodaja tabaka, branjarija in popolna koncesija, dober sadonosnik in vrt, blizu mesta in kolodvoru, se ceno proda. Sodi tudi za penzioniste ali za kakšnega rokodelca. Naslov pove uprav. 505 5-3

Malo posestvo, okoli 110 a zemljišča z mladim in starim sadonosnikom, hiša s strelodom, 4 sobe, 2 kleti pod hišo, novo gospodarsko poslopje, dva vrta z brajdami, vse v najboljšem stanu, se v trgu Sv. Lenart v Slov. gor. hiš. št. 72 takoj proda. 529 3-2

Lep les v Polički vesi se po nizki ceni proda. Naslov lastnika: Alojzij Gornik v Jareninskem dolu pošta Jarenina. 510 3-8

Naravni slivovec I. vrste 50% močni, 1 liter 1.50 K, II. vrste 40% liter 1 K, razpošilja čez 10 litrov postavljen franko na postajo Domžale Franc Pustotnik iz Blagovice, p. Lukovica, Kranjsko. Vzorcji se pošiljajo franko. 516 6-3

V Poberžah št. 128 se proda ena hiša z branjarijo, lep vrt in polje. Skupaj en oral. Tam se tudi proda šivalni stroj in eno kolo. 589 2-1

Za nakup posestva ugodna prilika! Proda se iz proste roke lepo posestvo v bližini mesta na Spod. Štajerskem, ob glavni cesti, v zdravem in prijetnem kraju. Posestvo meri 15 oralov, na posestvu se nahajata dve hiši, ena slična vili s krasnimi sobami, sposobna za vsako gospodo. Obe hiši sta v popolnoma dobrem stanju. Pogoji so zelo lahki. Proda se le Slovincem! Naslov pri upravnistvu lista pod „ugodna prilika 35.“ 495 2-2

Lep vinograd je naprodaj blizu Gor. Polskave, meri poldrugi oral, sadonosnik meri 3/4 orala, lep, zidan in še nov hram, z dvema sobama in kuhinjo, dalje je tudi nova stiskalnica, kjer se lahko naenkrat stisne za 6 polovnjakov, hlev za živino, velika obokana klet, tudi dosti vinske posode, se proda s trgatvijo vred. Na vinogradu ima posojilnica lepo svoto vknjiženo, zato kupec ne potrebuje veliko pri pogodbi šteti. Kupci se naj oglašijo pri Ludeviku Kotnik, stanujoč na Spodnji Polskavi št. 54, pošta Pragersko. 525 3-2

Vinograd v Pišecah z letošnjo trgatvijo vred se proda. Isti ima lepo, solnčnato lego, novonasajeno, zdravo trto, zidane kleti z vsi opravro ter nekaj posode. Vpraša se: L. M. C. 114 poste restante. Kranj (Gorenjsko). 500 3-8

Dobrodoča branjarija z velikim sočivnim vrtom in drugimi prostori na Teznu pri Mariboru se takoj odda na daljši čas v najem. Natančnejše se izve pri g. Svojomir Šnuderl, učitelj v pok. v Studencih pri Mariboru. 512 3-8

Landauer, skoro nov, se proda po nizki ceni. Vse natančnejše pri Alojziju Arzenšek, župniku v Vitanju. 509 3-8

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želočnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, od-

pravijo nadihu, bolečine in krče. Pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter kolko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom: 483 20-3

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstorica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto: 1 ducat (12 steklenic) 4 K. 2 ducata (24 steklenic) 8 K. 3 ducate (36 steklenic) 11 K. 4 ducate (48 steklenic) 14 60 K. 5 ducatov (60 steklenic) 17- K.

Imam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelič, čivilja; Josip Seljanič, seljak itd. **Ustanovljena 1. 1360.**

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9'60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5'60. 85 48-25

BENEDIKT HERTL,

posest. graščine Golič pri Konjicah. Štatersko. — Zaloga pri Alojzu Quandestu v Mariboru, Gosposka ulica.

B. Talento,

prodajalna drv in premoga
Maribor, Mellingerstrasse 12

se priporoča. Naročila se tudi sprejemajo v trgovinah J. Janšek, F. Hartinger, C. Weingerl v Tegetthoffovi ulici, M. Berdajev Sofijski trg, Filiala Weigert Bismarkova ulica in v hočki mlekarni Sammerlingova ulica. 62 26-17

Vizitnice priporoča tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Lepo zidana hiša, še kakor nova, zidani, z opeko kriti hlevi. V hiši je sedaj krčmarski obrt. Hiša ima 4 sobe, shrambo, kuhinjo in zelo veliko klet. Ako se želi, se proda zraven tudi sadni in zelenjadni vrt ter nekoliko njiv za ceno 3500 gld. Hiša je 5 minut od postaje oddaljena. Več se izve pri upravnistvu. 541 3-1

Odda se.

Branjarija se odda v Mariboru, Grenz-gasse 22. 545 2-1

Trgovina špecerijske ali mešane stroke se želi takoj vzeti v najem. Naslov pri upravnistvu. 544 6-1

Proste službe.

Viničarja s štirimi delavskimi močmi išče do novembra t. l. H. Mallner v Rošpahu pri Mariboru. 498 3-3

Družina s šestimi delavnimi osebami se sprejme 1. oktobra na marofu v Trnovcih blizu Pragarskega. Več se poižve pri taistem oskrbnistvu. 499 3-3

Kravni pristavnik, oženjen, 48 K na mesec plače, stanovalec in kurjava prosta, žena postranski prislužek, bo do 1. kimovca sprejet na graščini „Thurn“ pri Velenju. 506 3-3

Pošteno dekle želi vsak čas službo nastopiti, zmožno je dveh jezikov, kot mestni kuharice, v mestu izučene, pri kaki pošteni slovenski hiši. Najrajše v župnišču, pa tudi v gostilni. Naslov pod „Slovenka“ pošta Šmarje pri Jelšah. — Ravno pod tem naslovom dobi se tudi snažna hišina in izurjena natakrica. 513 3-3

Ženska, pridna in poštena, se išče za farovž, ki je okoli 40 let stara in si upa opravljati veliko posestvo ter se razume v kuhinji. Naslov pri upravnistvu. 508 3-3

Priden fant, ki se bi hotel krojaštva učiti, se takoj sprejme pri Antonu Kosar, Stolni trg 5, Maribor. 514 3-3

Mizar, ki bi hotel popraviti 40 rabljenih ter napraviti 40-45 novih štirisedeznih šolskih klopij, se naj oglašijo ustmeno ali pismeno pri Alojziju Glaser, načelniku kraj. šol. sveta v Rušah. Delo mora biti končano v času od 10. septembra do 25. oktobra; potrebni les pa prisrbrbi kraj. šol. svet sam. 560 2-2

Krojaškega učenca sprejme takoj Simon Mayer v Kamnici pri Mariboru.

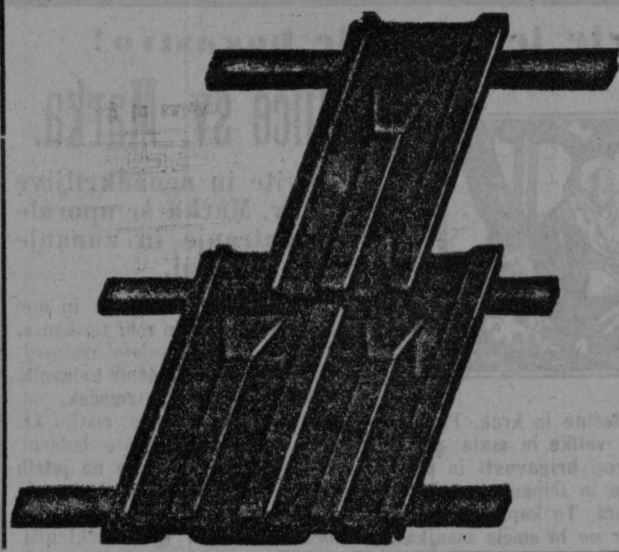
Ženska, priletna, se sprejme k otroku. Več pove Anton Kisovar, trsničar držav. nasadov. Šmarje pri Jelšah. 523 3-2

Služba organista se odda pri Svetinjah pošta Ivanjkovci pri Ormožu do 1. septem. t. l. Prošnjiki naj se oglašijo pri cerkvenem predstojnistvu. 540 2-1

Pridna kuharica, priletna, ki razume tudi vsa hišna dela, želi vstopiti za kuharico v kakem župnišču. Naslov pove upravnistvu. 538 4-1

Učenec iz dobre hiše, z dobrim spridevalom, se sprejme v trgovini z mnogovrstnim blagom pri Alojziju Pinter, Slov. Bistrica. 547 2-1

Hišpca za konje, kateri konjerejo dobro razume in bo vsak dan mleko v mesto vozil, priden in dober delavec, se sprejme. Mesečne plače 16 do 18 K z dobro postrežbo. Posestvo Marijinih bratov, Kirchengasse št. 1, Gradec. 543 2-1

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljudno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

○ Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. ○
Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

➔ Najličnejše, najcenejše in najpreprostejše strešno kritje.
Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki. ➔ Sprejmejo se zastopniki.
388 20-15 Takojšnja in najzaneslivejša postrežba.

Vinorejci

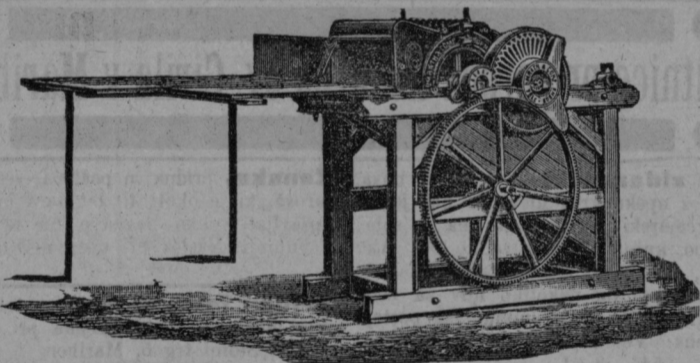
kupujte **škropilnice** za trte Natrium thiosulfat, nadalje reaperspapir **Phenolphatelein** za spoznavanje pravega časa, kdaj naj se meša apno z modro galico in drugimi kemikalijami, kakor tudi za rast in vzdrževanje zdrave živine redilni prašek za prešiče à 40 h, holandski živinski redilni prašek à 60 h, za rogato živino in konje, če nimajo teka, posebno priporočljiv je za okrepitve kosti **Fluid** à 2 K, za okrepitve po mukah pri otrpljenju, zaviralno olje à 60 h, v obrambo konj in krav proti nadležnemu zaviranju, kakor tudi zelišča in praške, kakor tudi encijan, ajbež, sladke korenice, kolmež itd., kakor tudi 80% jesihov cvet à kg. 1-20 K, za izdelovanje dobrega in okusnega jesiha, pri

Karolu Wolf, drožerija „pri orlu“

441 10-8 odlikovan z mnogimi zlatimi svinjicami
v Mariboru Gosposke ulice 17, nasproti poštnih ulic.

➔ Posebni ceniki strojev zastoj! ➔

Vsakovrstne najboljše **poljedelske stroje**
posebno pa 473 4

mlatilnice

za ročno rabo in na vitelj (gepelj) ter čistilnice
priporoča

trgovina z železnino **„MERKUR“**
P. Majdič, Celje.

◆◆◆ **Zaloga** ◆◆◆

omar za led, strojev za izdelovanje sladoleda,
surovega masla in prešic za pripravljanje ma-
linovega soka.

Vrtni stoli in železno pohištvo.

➔ **Traverze in cement!** ➔

Okrožni zdravnik v Braslovčah

dr. Vit Červinka

se je od svojega poučnega popotovanja,
kjer se je poučeval o modernem zdravljenju
pljučne jetike vrnil, te zdravi od
6. dne avgusta t. l. počeni v navadnih
urah v Braslovčah h. št. 15.

Za zobne bolezni, plombiranje, zobne vstavke pa ordinuje
vsako sredo in soboto popoldne.

538 3-2

PETER JAGODIČ

pozlatar in slikar za cerkve, kapele, popotne križe itd.
v Celju

se ponižno priporoča vsem č. gg. duhovnikom in cerkvenim predstojnikom
za opravljanje in prenovljanje oltarjev, prižnic in podob, križe-
vih potov in križecev. — Delo se izvrši najizvrstnejše in po prav
nizki ceni. — Mnogobrojnih naročil prosi

519 3-1

Peter Jagodič.

Naznanilo in priporočilo.

Franc Kužnik, posestnik in mesar na Vidmu ob Savi,
naznanja slavnemu občinstvu, da ima vedno v zalogi izvrstno,
prešano 511 3-3

žlebnato strešno opeko (Falzziegel)

in sicer stane 1000 kom. 38 gl. = 76 K. — Kdor torej
opeko potrebuje, naj se oglasi pri njem s prepričanjem, da bo
s postrežbo zadovoljen.

Botri!

Najprimernejše birmsko darilo je
Marijino življenje.

Slavospev s podobami, obsegajoč **nad 11000** verzov.

Speval Matija Zemljič.

Cena s poštnino vred proširanemu izvodu K 2.20, v platno vezano z
rdečo obrezo K 3, z zlato obrezo K 4 samo proti predplačilu.

Dobiva se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.